

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/239/2018
Identifikačné číslo spisu: 3813205647
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3813205647.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu 1/ I. O., bývajúceho v S., U. X, zastúpeného advokátkou JUDr. Alžbetou Slašťanovou, so sídlom v Žiari nad Hronom, Opatovská 4, žalobkyne 2/ H. O., bývajúcej v S., U. X, proti žalovanému H. Ľ. W., bývajúcemu v P. K. K. XXX, o zrušenie hlasovania vlastníkov bytov SVB Agátová 7 a iné, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 16. mája 2018, sp. zn. 5 Co 76/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. mája 2018, sp. zn. 5 Co 76/2018 ako vecne správny potvrdil rozsudok Okresného súdu v Prievidzi (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 2. novembra 2017, č. k. 6 C 59/2013-265, ktorým súd prvej inštancie zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali zrušenia hlasovania na zhromaždení vlastníkov bytov a nebytových priestorov dňa 17. marca 2013, na ktorom malo byť prijaté rozhodnutie vo veci dobrovoľnej dražby bytu žalobcov 1/ a 2/. Žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti vyššie označenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie v zmysle § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces malo spočívať v tom, že sudca súdu prvej inštancie účastníkovi neuviedol predbežné právne posúdenie ani poučenie podľa ustanovenia § 138 CSP, a to ani v jednej fáze konania. Tieto inštitúty boli spôsobilé zefektívniť a urýchliť postup súdu. Nehospodárnym a neefektívnym vedením konania sa vec stala komplikovanejšou a neprehľadnejšou. Dovolateľom namietané nesprávne právne posúdenie veci dovolateľ odôvodnil tým, že právna otázka pasívnej vecnej legitímácie v konaní o neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Na základe uvedeného dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby

napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil a žalobcovi 1/ priznal náhradu dovolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po preskúmaní procesných podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahy zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Podľa § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces je treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). V zmysle § 420 písm. f) CSP je relevantný taký nesprávny procesný postup, ktorý vylučuje stranu sporu z realizácie jej procesných oprávnení a ktorý marí možnosť jej aktívnej účasti na konaní (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo

vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 52/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 8 Cdo 187/2017).

11. Pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. V tomto zmysle musí pre prípustnosť dovolania konanie ako celok vykazovať znaky nespravodlivosti. Jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania nestačí.

12. V súvislosti s dovolateľom namietaným porušením jeho práva na spravodlivý proces, ku ktorému malo dôjsť tým, že sudca súdu prvej inštancie dovolateľovi neuviedol predbežné právne posúdenie ani poučenie podľa ustanovenia § 138 CSP, a to ani v jednej fáze konania, dovolací súd uvádza nasledovné. „Ak súd bude v konaní postupovať tak, že bude konať o celkom alebo sčasti nedôvodnej žalobe bez toho, aby toto uviedol žalobcovi, nie je možné dospieť k záveru, že by takéto porušenie povinnosti bolo vadou konania odôvodňujúcou prípadné zrušenie rozhodnutia vo veci samej alebo uznesenia o zastavení konania. Neuvedenie predbežného právneho posúdenia nemožno považovať za procesný postup, ktorým by sa strane znemožňovalo uskutočňovanie jej procesného práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uvedené konanie môže viesť k porušeniu ústavného práva strany na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.“ (Števček, M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck, s. r. o., Praha, 2016, s. 512 - 513). Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný riešiť Ústavný súd Slovenskej republiky. Všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu prietahov v konaní pred súdom.

13. S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ nepreukázal nesprávny procesný postup súdu, ktorým by bol vylúčený z uskutočňovania jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Keďže prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza, najvyšší súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti podľa § 420 písm. f) CSP pre jeho procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

14. Dovolací súd následne pristúpil k preskúmaniu dovolania žalobcu pokiaľ ide o druhý uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), ktorého prípustnosť odôvodnil podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

15. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

16. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

17. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol

zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená jednak podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

18. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

19. Dovolateľ pokladal za nesprávne právne posúdenie, podľa ktorého stranami sporu o zrušenie hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov musia byť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, v opačnom prípade by rozhodnutie, ktoré by malo byť v konaní vydané nezaväzovalo všetky subjekty, ktoré by zaväzovať malo, a teda by nebolo vykonateľné. Podľa dovolateľa pasívna vecná legitímácia vychádza z hmotného práva a pokiaľ má bytové spoločenstvo právnu subjektivitu, je pasívne vecne legitimovaným účastníkom. Rozhodnutie súdu o určení neplatnosti hlasovania na zhromaždení zaväzuje všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov z dôvodu, že sú oprávnení hlasovať na zhromaždení a sú členmi tohto orgánu spoločenstva. Dovolateľ ďalej uviedol, že obsahom jeho podania zo dňa 18. marca 2016 bolo poukazovanie na zodpovednosť štatutára pri výkone funkcie (§ 7c ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z.) a nie zmena žalovaného. Podľa dovolateľa právna otázka pasívnej vecnej legitímácie v konaní o neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

20. Po preskúmaní veci dospel dovolací súd k záveru, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP neobstojí, pretože dovolateľom nastolená právna otázka už najvyšším súdom vyriešená bola. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 23. apríla 2019, sp. zn. 6 Cdo 133/2018 uviedol, že „návrh prehlasovaného vlastníka bytu a nebytového priestoru na určenie neplatnosti hlasovania, ktorého predmetom bolo udelenie súhlasu na vykonanie dobrovoľnej dražby (§ 14 zákona č. 182/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov) musí smerovať proti všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v predmetnom dome, lebo len oni sú záložnými veriteľmi a len oni majú pasívnu vecnú legitímáciu v predmetnom spore.“

21. Z tohto hľadiska sa dovolací súd stotožnil aj s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý vyslovil v uznesení z 12. apríla 2012, sp. zn. IV. ÚS 194/2012. V uvedenej veci sa vlastníci bytov a nebytových priestorov domáhali voči správcovi bytového domu určenia neplatnosti hlasovania o zvýšenie príspevku do fondu opráv a o výmene rozvodov teplej úžitkovej vody a studenej vody. Ústavný súd Slovenskej republiky poukázal na ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z. (ustanovujúce právo a povinnosť vlastníkov bytov a nebytových priestorov zúčastňovať sa na správe domu a hlasovaním rozhodovať ako spoluvlastník o spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu spoločných nebytových priestorov, príslušenstve a pozemku na schôdzi vlastníkov), ako aj na prvú vetu ods. 6 tohto istého zákonného ustanovenia (podľa ktorého ak nejde o rozhodovanie o zmluve o spoločenstve alebo o zmluve o výkone správy, môže správca, zástupca vlastníkov alebo predseda vyhlásiť písomné hlasovanie). V tejto súvislosti ústavný súd (okrem iného) zdôraznil, že na uvedených hlasovaniach, teda aj na písomnom hlasovaní, rozhodujú hlasovaním vlastníci bytov a nebytových priestorov a predmetné rozhodnutie je rozhodnutím vlastníkov bytov a nebytových priestorov. V tomto spore bol odporca právnickou osobou, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov uzavreli zmluvu o výkone správy (§ 6 ods. 1, § 8 a nasl. zák. č. 182/1993 Z.z.) a ktorý na uvedenom základe vykonáva správu domu. Nerozhoduje však písomným hlasovaním v zmysle § 14 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z.z. Ak má byť určená neplatnosť hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov, musia sa konania zúčastniť všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov (obdobne pri určení neplatnosti zmluvy sa musia konania zúčastniť všetci účastníci zmluvy, resp. ich právni nástupcovia). V prípade, že účastníkmi konania na základe predmetného určujúceho návrhu nie sú všetci vlastníci bytov a

nebytových priestorov, rozhodnutie, ktoré by malo byť v konaní vydané, by nemohlo byť záväzné aj pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorí neboli účastníkmi konania (§ 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku - teraz § 228 ods. 1 CSP).

22. V súvislosti s otázkou pasívnej vecnej legitímácie (v takýchto sporoch) sa v odbornej literatúre, ktorá bola na Slovensku k predmetnej téme vydaná uvádza (okrem iného), že „žalobcovia si však pritom neuvedomujú, že hoci spoločenstvo z povahy veci združuje a zastupuje všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ide o samotný právny subjekt majúci nielen vlastnú právnu subjektivitu, ale aj samostatnú procesnú spôsobilosť. Ide teda vždy o subjekt odlišný od ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Z tohto dôvodu musí byť žaloba podaná podľa § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z. smerujúca voči spoločenstvu vlastníkov súdom nevyhnutne zamietnutá pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Tvorcom prejavu vôle, ktorý sa transformuje do podoby uznesení prijatých na schôdzkach vlastníkov, sú totiž samotní vlastníci bytov a nebytových priestorov prítomní na schôdzi alebo zhromaždení vlastníkov. Len oni teda môžu byť žalovanými subjektmi v spore podľa ustanovenia § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z., lebo len ich rozhodnutia ich právne zaväzujú, t. j. vyplývajú z nich práva a povinnosti.“ (Cirák, J., Grausová, K., Valachovič, M.: Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Komentár. C. H. Beck, s. r. o., Praha, 2012, s. 895).

23. Možno preto uzavrieť, že žalobcom 1/ vymedzená právna otázka bola rozhodovacou činnosťou najvyššieho súdu vyriešená a pri riešení tejto otázky sa odvolací súd neodklonil od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, naopak je s ňou v súlade. Prípustnosť dovolania tak podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP nie je daná.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené dôvody dovolanie žalobcu v časti nesprávneho právneho posúdenia odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

25. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.